

Meneer de voorzitter, dank u wel,

De vaststelling van de gemeentebegroting is zoals gezegd altijd het hoogtepunt van het politieke jaar. Een vaststelling die ook altijd vooraf gaat door een zorgvuldige voorbereiding door alle fracties, zo blijkt ook weer uit deze eerste termijn.

Want juist bij zo'n begrotingsbehandeling komt natuurlijk alles samen. Voor de raad de kaderstellende en controlerende rol, daarmee gaat het college, met de organisatie, aan de slag in de uitvoering. Maar ook komt daar nadrukkelijk de gevoelstemperatuur terug wat betreft de geluiden in onze gemeenschap.

Met en voor die gemeenschap zijn wij hier met elkaar aan de slag en buigen ons dan ook over de plannen om daar koers en richting aan te geven vanuit onze rol.

En als een ding naar voren komt uit deze begroting, dan is het wel dat onze gemeenschap besturen, zeker in deze maatschappelijk roerige tijden, veel van ons allemaal vraagt.

In het afgelopen jaar hebben we met het herstelplan in juni van dit jaar natuurlijk een belangrijke bijstelling gedaan om de robuustheid en toekomstbestendigheid van de uitvoering van onze taken in het sociaal domein goed weg te zetten. Een proces waarin we ook in deze voorliggende begroting met de kennis en inzichten van dit moment zo goed mogelijk hebben doorgepakt.

Daarbij bieden de vastgestelde uitgangspunten van de Kadernota Sociaal Domein ons ook een goede kapstok om mee aan de slag te gaan. Want de uitdagingen liggen er voor ons, maar ook in onze gemeenschap.

Waar we een bovengemiddeld aantal jeugdigen zien die gebruik maakten van jeugdzorg,

Waar onze ouderen langer thuis wonen en daarin zorg en ondersteuning vragen.

Waar een arbeidsmarkt, vanuit meerdere perspectieven, steeds krappere wordt.

De antwoorden en oplossingen voor deze uitdagingen liggen deels bij ons. Maar vragen in dit proces ook verantwoordelijkheid en inbreng van veel meer partijen. Dit is een continu proces van verandering en verbetering waarin we ook naast onze inwoners moeten staan om hen in beweging te krijgen, letterlijk en figuurlijk. Daarom zijn uw signalen en geluiden over deze voornemens ook zo waardevol.

Inhoud, financiën en gedeelde verantwoordelijkheid zijn daarom nadrukkelijk meegenomen bij de opstelling van deze begroting.

Meneer de voorzitter, graag ga ik nader in op enkele specifieke vragen die vanuit de diverse fracties aan de orde zijn geweest.

De invulling van de combinatiefunctionarissen heeft de aandacht van de CDA-fractie. Het proces waarom gevraagd wordt in het samen keuzes maken, sluit eigenlijk precies aan op datgene wat het college hierin ook voorstelt. Met deze begroting geven we aan dat de keten van gemeente, onderwijs en verenigingen op elkaar moet aansluiten en de meerwaarde moet onderschrijven om deze inzet te continueren. Dit past ook bij het maatschappelijk laten renderen van de investering die we doen.

Een beredeneerlijn die we ook opzoeken voor de invulling van de gedragswetenschapper rol. Doordat de functionaris die we gezamenlijk hadden geworven met het onderwijs, de inzet voor onderwijs niet meer kan vervullen door een 'functie elders', grijpen we dit moment aan voor een aanscherping van rollen en verantwoordelijkheden. Inzet voor onderzoeken met de primaire insteek voor onderwijs doeleinden, vragen we aan het onderwijs om zelf te gaan bekostigen. We maken aanvullend graag afspraken over de inzet voor afstemming en overleg met gezinscoaches om de doorgaande lijn te blijven borgen. Zeker in deze overgangsfase kunnen de NPO-gelden daar ook voor aangewend worden aan beide kanten.

De clientbeleving is een onderdeel waar we bovengemiddelde inspanningen op verrichten momenteel. Naast de regionale aanpak van digitale formulieren, kiest gemeente Beesel er sinds de afgelopen zomer ook voor om papieren vragenlijsten te verstrekken. En in de verordening die in december voorleggen zal deelname hierin als tegenprestatie worden aangemerkt om het belang van hoge respons nog meer te onderstrepen.

Uw oproep om proces van woonplaatsbeginsel in te brengen als leerpunt in de hervormingsagenda jeugd nemen we zeker mee.

In de aanpak van eenzaamheid worden door CDA en SamenVerder fractie terecht de zorgen over een kwetsbare groep inwoners benoemd. Een zorgvuldige warme overdracht wordt gevraagd nu we onze financiering stoppen van deze voorziening. In voorbereiding op deze begroting is daarom ook aan de voorkant hier al het gesprek over gevoerd met het steunpunt. De basisvoorzieningen waar mensen op terug kunnen vallen voor gezelschap en ontmoeting blijven sowieso overeind. De begeleiding en signalering zal deels bij het netwerk eenzaamheid en deels bij de wmo-consulenten komen te liggen. Waarbij cliënten waar nu actieve 1 op 1 begeleiding is ook warm overgedragen worden naar de wmo-consulenten. Tegelijkertijd zullen we ook nog het gesprek met onze huisartsen voeren over hun bijdrage in de aanpak en signalering van eenzaamheid.

De knellende en krappe arbeidsmarkt is een uitdaging die diverse fracties vanuit meerdere invalshoeken markeren. De burgemeester gaf al aan hoe dit voor onze eigen organisatie een uitdaging is. En in de uitvoering van zorg en ondersteuning kwamen we dit ook al tegen de afgelopen tijd. Het is ook de reden dat we rondom sociale werkvoorziening en participatiebanen niet stil willen staan. Hoewel we financieel goede resultaten boeken, willen we als gemeente Beesel op onze schaal en in de regio, volop mee bouwen aan een arbeidsmarkt waar vraag en aanbod op elkaar aansluiten. Op korte termijn zullen we dan ook de plannen voor de doorontwikkeling van de sociale werkvoorziening aan de gemeenteraad presenteren.

Tenslotte merk ik in de bijdrage van de CDA fractie op, dat hun gevraagde toezegging over voortzetten van de waardering voor mantelzorgers zeker doorgang zal hebben wat ons college betreft.

Ook bij de VLP fractie zijn er een aantal vragen in de eerste termijn gesteld.

Met het instemmen van deze begroting, stemt u nog niet in met het nieuwe regionale jeugdbeleid dat geagendeerd is voor de raadsvergadering van december. In de loop van 2022 ontwikkelen we, met inachtneming van onder andere de financiële kaders, het nieuwe lokale jeugdbeleid. Wat we in deze begroting wel reeds aangeven als college is de inschatting van de kosten die gemoeid zijn met de doorontwikkeling en verbetering van het jeugdzorg stelsel. Door hier regionaal in op te trekken, besparen we eigen ontwikkelkosten en zijn we kansrijker bij het binnenhalen van co-financiering.

De ontwikkeling ten aanzien van het samenlevingsloket is met name voortgekomen uit de lessen van de corona periode. Wij leggen dit voornemen in deze begroting eerst voor. Indien de raad hier mee instemt zullen we u suggestie om hierover met Nester in overleg te treden zeker opvolgen.

De herijking van de subsidies is in deze begroting nog niet in een concreet percentage weergegeven, juist omdat we in de juiste volgorde aan de slag gaan. Dus eerst op inhoud kijken wat we als beleidskaders formuleren. Daar ook bepalen wat het ons waard is om doelen te bereiken en uiteindelijk uitvoeringsregels met grondslagen vastleggen. Door deze doorlooptijd in de voorbereiding is de ingangsdatum voor de begroting van 2023 realistisch. Daar hebben we overigens wel concreet 10% voor ingeschat als realistische besparing om mee op pad te gaan, maar hoe deze over de verschillende subsidie ontvangers wordt verdeeld is nog uitwerking die we in 2022 invullen. We bewaken daarmee de samenhang en integraliteit en passen niet willekeurig de kaasschaaf toe.

Dat brengt me naast de herijking van verenigingssubsidies ook bij de vraag van de Samen Verder fractie over de subsidierelatie met Synthese. Deze afspraken lopen tot en met 2022. Maar 2022 is ook het jaar waarin we starten met het programma Sturing en Inkoop. In dit programma is de insteek, ook deels op basis van ervaringen in de gemeente Venlo onderbouwd, dat maatwerkaanbieders geprikkeld worden om meer in voorliggende voorzieningen te investeren. Om de overlap tussen de financiering van maatwerk trajecten en de financiering van het voorliggend veld daarin goed in te schatten is deze opgave op de post van welzijnswerk ingeboekt voor 2023. Door hier zorgvuldig in te monitoren, maar ook door maatwerkaanbieders te stimuleren gebruik te maken van de bestaande infrastructuur willen we deze warme overdracht ook op dit terrein borgen.

Nog even terug naar de VLP fractie waar het gaat om de vraag over het zwembad. Dit onderzoek komt voort uit een toezegging aan de gemeenteraad bij de behandeling van het krediet voorstel voor het herstel van het ondiepe bassin. Er is toen nadrukkelijk gevraagd om samen met de stichting die voor ons de exploitatie verzorgd, een uitwerking te maken van het toekomstperspectief. Daarbij brengen we de staat van ons eigen zwembad beter in beeld en kunnen we met elkaar voorkomen dat er niet gespaard is voor een uitgave die we wel hadden kunnen voorzien. Voor dit onderzoek is het een vereiste dat het bad leeg en droog is en die omstandigheden zijn in het voorjaar het meest optimaal, vandaar deze toelichting.

De fractie van de Beeselse Liest, ut verheugde mich boetegewuun det geur veurige waek auch vertegenwoordigd waas toen veur in de bibliotheek oppe Ruiver ut gesjprek veurde euver os dialect en wat det beteikende veur os inclusieve gemeinsjap. Nuudigt ut sjpraeke van ut dialect oet om mejij te doen, of sjoete veur dao luuj mejij oet? De basis veur vuul ongerling begrip is dao gelag, in elk geval sijting de waardering veur os moodertaal as eine paol boave water dae aovend.

In elk geval is het belangrijk om in een dialoog er voor te zorgen dat je elkaar verstaat en hetzelfde bedoelt met de woorden en verwachtingen die je uitspreekt. Daarom denk ik dat het wel van belang is dat we in de 1ste termijn waar u spreekt over de kosten in de wmo die 50% van de begroting beslaan een verwarring te voorkomen. Het sociaal domein, of zoals we in onze begroting duiden, het programma samenkracht, behelst een aantal onderdelen. Een daarvan is de wmo, maar daarnaast vallen ook de jeugdzorg en de participatie wet, onderwijs, gezondheid en gemeenschapsontwikkeling onder dit programma. De optelsom van al deze onderdelen samen beslaat inderdaad die 50% van de begroting. Wij stellen met deze begroting vast wat ons dit in 2022 mag kosten. Daar zijn en moeten we mee aan de slag om ook, zelfs in dit lopende jaar al te werken aan de financiële balans.

Volgens mij begrijpen we elkaar wel volledig waar het gaat om een goed inzicht in deze materie door een juiste monitoring en dashboard te gebruiken. In de doorontwikkeling mogen we niet stilstaan, maar blijven we inzetten op het verder door ontwikkelen en verfijnen van dit instrumentarium om grip en inzicht te hebben en daarmee te sturen op de kwaliteit van leven voor onze inwoners.

Deze kwaliteit van leven van onze inwoners komt natuurlijk ook terug in de inrichting en voorzieningen die er in hun leefomgeving beschikbaar zijn. U noemt in uw bijdrage in eerste termijn ook heel gericht de ambitie die breed gedragen wordt om in de kern Beesel in elk geval die basisschool voorziening aan te pakken.

Voor ons als college staat zonder meer vast dat we in dit proces, ook ingegeven door onze AmbitieAgenda, samen optrekken met een dynamische gemeenschap. Een gemeenschap die een plan kan verrijken, verklaart de basishouding in dit proces. Maar we hebben ook als gemeente duidelijk aangegeven dat onze kaders inzetten op medegebruik én nemen van gedeelde verantwoordelijkheid door gebruikers van voorzieningen.

De opdracht die in oktober in de motie zat, en waar u ook vandaag toe oproept is voor het college helder. We nemen in deze raadsperiode in elk geval het besluit over de locatie van de voorziening van de brede basisschool. Waarbij het proces in de gemeenschap wel de ruimte krijgt om daar hun aandeel in te leveren van puzzelstukjes die gelegd moeten worden om de kaart van Beesel goed te leggen.

Van onderwijs naar het speekwartier en meer nog naar het buitenspelen. U vraagt aandacht voor het groen in de omgeving van speelplekken en op rustplekken. Dit vinden wij ook een belangrijk punt. Bij de inrichting van nieuwe speel- en rustplekken kijken we hier bewust naar om zo waardevolle en multifunctionele plekken te krijgen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. De speeltoestellen zelf worden jaarlijks gekeurd en naar aanleiding van de bevindingen worden de benodigde werkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn ook bezig met het in kaart brengen van de bestaande speelvoorzieningen als input voor een toekomstgerichte visie op spelen. Daarin zit de onderbouwing van uw rapportage. Hierin komt ook de multifunctionaliteit van de speelplekken aan de orde.

Tenslotte voorzitter kom ik bij de openstaande punten waar Samen Verder aandacht voor vraagt.

In de voorgaande duiding aan andere fracties zijn een aantal opmerkingen ook meegenomen, zo heb ik de vragen ten aanzien van de warme overdracht voor Steunpunt Eenzaamheid en Synthese meegenomen in de reactie bij CDA en VLP.

En zoals ik bij de Beeselse Lijst het belang onderstreepte van elkaar begrijpen en verstaan zou ik dat ook in reactie op de eerste termijn nog willen duiden in de woordkeuzes die SamenVerder in de eerste termijn kiest. Het verdampen van een reserve in het sociaal domein, doet wat mij betreft geen recht aan de oprechte zorg en ondersteuning die hiervoor geleverd is door zorgaanbieders aan kwetsbare inwoners. Overigens zit er gelukkig wel een gemene deler in u opmerking dat je structurele kosten in verhouding moeten staan tot je structurele uitgaven. En dat is reden dat we inderdaad bij het vaststellen van de begroting op een aantal onderdelen met herijken aangeven dat we onze ambities zullen moeten dekken uit de middelen die daarvoor vanuit onze begroting beschikbaar zijn.

Juist in deze herijking zit ook bij het sociaal domein een opdracht. Balans vinden betekent dat we onze uitgaven moeten kunnen verantwoorden tot de inkomsten die daar tegen over staan. Dat is ook hetgeen u terugleest in deze begroting, waar we kunnen blijven we, in overeenstemming met onze visie, investeren in de voorkant, maar dat investeren in de voorkant moeten we ook kunnen onderbouwen in maatschappelijk en financieel rendement.

Uw signalen en zorgen over serviceverlening nemen we graag in en pakken we serieus op. Deze signalen hebben wat ons betreft twee aspecten. De beweging die we van inwoners vragen is op momenten stevig met de opgave die we hebben en vraagt ook stuk eigen verantwoordelijkheid. Dat kan schuren.

Tegelijkertijd zit daar ook de andere kant dat beweging in onze eigen organisatie er de afgelopen periode voor zorgde dat onze uitvoerende teams in het sociaal domein op momenten op hun tenen liepen qua werkvoorraad. Daar mag een inwoner echter niet de dupe van zijn, we staan met elkaar voor een basis niveau. Inmiddels is de basis bezetting weer op orde gebracht, maar ook vandaag, nogmaals de oproep om concrete signalen ook rechtstreeks te melden. Alleen op die manier kunnen we hier snel in handelen. Zo kunnen we onze kracht blijven benutten, de kracht van korte lijnen, de kracht van een ideale schaal grootte.

En dan zeggen we met elkaar, in de opgaves die ons te wachten staan, daarvoor heeft de gemeente Beesel een gouden toekomst in het vooruitzicht!